МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут права
Кафедра міжнародного права та права Європейського Союзу

ЗАТВЕРДЖЕНО
Науково-методичною радою ДПУ
протокол від 11.01.2024 № 5

Голова НМР _____ Іван ШЕМЕЛИНЕЦЬ

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МІЖНАРОДНОГО ПУБЛІЧНОГО ПРАВА»

для підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня
(денної форми навчання)
галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
спеціальність 293 «Міжнародне право»
освітньо-наукова програма «Міжнародне право»

Статус дисципліни: обов'язкова

Ірпінь – 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Актуальні проблеми міжнародного публічного права» складена на основі освітньо-наукової програми «Міжнародне право» третього (освітньо-наукового) рівня, галузь знань 29 «Міжнародні відносини», спеціальність 293 «Міжнародне право», затвердженої Вченою радою Державного податкового університету 29.09.2022 р., протокол № 3.

Укладач:

Л. Д. Тимченко, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри міжнародного права та права Європейського Союзу.

Гарант освітньо-наукової програми:

Л. Д. Тимченко, доктор юридичних наук, професор, професор кафедри міжнародного права та права Європейського Союзу.

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою міжнародного права та права Європейського Союзу, протокол від «5» 12 2023 р. № 6.

Завідувач кафедри _____ О. В. Чернецька

Розглянуто і схвалено Вченою радою Навчально-наукового інституту права, протокол від «20» 12 2023 р. № 8.

Голова вченої ради ННІ права _____ В. Топчій, професор, д.ю.н.

Завідувач навчально – методичного відділу _____ І. Качур, к. біол. н, доцент

Реєстраційний №_____

ЗМІСТ

1. ПЕРЕДМОВА 4
2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ 5
2.1. Компетентності і результати навчання вивчення дисципліни 5
2.2. Пререквізити та постреквізити 6
2.3. Структура навчальної дисципліни 8
2.4. Рейтинг-план 9
3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ 11
4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ 17
5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ 18
6. ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ 19
7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА 23
8. ЛИСТ МОНІТОРИНГУ ТА ДОДАТКИ 26

1. ПЕРЕДМОВА

Анотація навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми міжнародного публічного права» належить до обов'язкових освітніх компонентів професійної та наукової підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за освітньо-науковою програмою «Міжнародне право». Дисципліна спрямована на дослідницьке опрацювання дискусійних, доктринально складних і практично значущих проблем сучасного міжнародного правопорядку, тенденцій розвитку міжнародного публічного права та трансформації його основних інститутів.

Метою навчальної дисципліни є формування у здобувачів ступеня доктора філософії системного наукового розуміння сучасного стану й тенденцій розвитку міжнародного публічного права, здатності критично аналізувати міжнародно-правову доктрину, міжнародну судову практику та діяльність міжнародних організацій, виявляти прогалини і суперечності правового регулювання та формулювати науково обґрунтовані висновки і пропозиції.

Завдання навчальної дисципліни:

– поглибити знання щодо трансформації принципів та основних інститутів міжнародного публічного права;

– дослідити актуальні проблеми міжнародної правосуб'єктності, державності, території та співвідношення міжнародного і національного права;

– проаналізувати сучасні підходи до міжнародно-правової відповідальності держав та інших суб'єктів міжнародного права;

– дослідити проблеми функціонування міжнародних організацій і системи колективної безпеки;

– опрацювати актуальні питання міжнародного кримінального та гуманітарного права, міжнародного захисту прав людини і міжнародного судочинства;

– розвинути навички самостійного наукового аналізу, аргументації та формулювання правових позицій щодо сучасних проблем міжнародного права.

Методи навчання: проблемно-орієнтований, дослідницький, доктринальний, формально-юридичний, порівняльно-правовий і системний методи; case-study міжнародної судової практики; аналіз міжнародних договорів, актів міжнародних організацій та правових позицій міжнародних судових установ; підготовка аналітичних матеріалів і наукових доповідей.

Форми організації занять: проблемні лекції, наукові семінари, семінари-дискусії, аналіз практичних ситуацій і міжнародної судової практики, презентації результатів міні-досліджень, індивідуально-консультаційна та самостійна дослідницька робота, використання міжнародних правових баз даних і системи Moodle.

Форми та засоби діагностики результатів навчання. Поточний контроль здійснюється у формі усного опитування, тестування, участі у наукових дискусіях, аналізу міжнародно-правових ситуацій, виконання індивідуальних, аналітичних і модульних завдань та презентації результатів дослідження.

Підсумковий контроль – екзамен. Поточний та підсумковий контроль здійснюються відповідно до робочої програми навчальної дисципліни, у тому числі з використанням засобів дистанційного навчання в системі Moodle.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Актуальні проблеми міжнародного публічного права»

Найменування показників	Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність / освітня програма	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 3	Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)	Обов'язкова
Модулів – 2	Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»	Рік підготовки: 1-й
Змістових модулів – 2	Спеціальність: 293 «Міжнародне право»	Семестр: 2-й
Загальна кількість годин – 90	Освітньо-наукова програма «Міжнародне право»	Лекції: 16 год.
		Семінарські: 14 год.
		Лабораторні: 0 год.
		Самостійна робота: 58 год.
		Індивідуально-консультаційна робота: 2 год.
		Форма семестрового контролю: екзамен

2.1. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Компетентності	Результати навчання
ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, формування критичного наукового світогляду, застосування системного підходу в наукових дослідженнях на рівні доктора філософії. ЗК 3. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел (доктринальні джерела, нормативна база, судова практика). ЗК 8. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність з урахуванням сучасного стану науки міжнародного права. ЗК 9. Здатність усно та письмово обґрунтовувати понятійний апарат, юридичну техніку та наукові ідеї у сфері міжнародного права, дотримуючись академічної доброчесності.	ПРН 2. Демонструвати системний науковий світогляд, знання й розуміння сучасної системи міжнародного права. ПРН 6. Знати основні юридичні школи, що склалися у відповідній сфері міжнародно-правових досліджень. ПРН 7. Виявляти нові тенденції розвитку науки міжнародного права і критично оцінювати її потенціал. ПРН 8. Правильно інтерпретувати нові факти, що з'являються у галузі міжнародного права і правозастосовної практики. ПРН 11. Здійснювати доктринальне тлумачення актів міжнародного публічного права.

ЗК 11. Здатність працювати в міжнародному контексті, аналізувати міжнародне законодавство та адаптувати його у вітчизняне. ФК 1. Здатність здійснювати доктринальне тлумачення міжнародного публічного права; поглиблене розуміння міжнародно-правового регулювання. ФК 2. Знання принципів сучасного міжнародного права та їх забезпечення на універсальному, регіональному та національному рівнях. ФК 4. Здатність здійснювати аналіз, узагальнення та оцінку правових позицій ЄСПЛ та інших міжнародних судових установ та інституцій. ФК 5. Здатність адаптувати міжнародно-правовий досвід до потреб національної правової системи в умовах євроінтеграційних процесів та міжнародної безпеки. ФК 6. Вміння застосовувати основні складові верховенства права та загальні принципи міжнародного та європейського права в науковому дослідженні. ФК 8. Здатність здійснювати педагогічну діяльність з навчальних дисциплін відповідно до профілю освітньо-наукової підготовки. ФК 9. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості. ФК 10. Здатність здійснювати діяльність з імплементації міжнародно-правових норм у національну правову систему. ФК 11. Здатність кваліфіковано застосовувати міжнародно-правові акти у різних сферах юридичної діяльності. ФК 12. Здатність володіти юридичною технікою у сфері міжнародного і європейського права.	ПРН 12. Встановлювати відповідність національного законодавства принципам міжнародного права. ПРН 14. Самостійно визначати тенденції розвитку міжнародного та європейського права в умовах інтеграції та глобалізації. ПРН 15. Встановлювати загальні закономірності і тенденції розвитку правових явищ, визначати проблеми нормотворення та правозастосування, надавати науково обґрунтовані пропозиції щодо удосконалення національної правової системи відповідно до міжнародних стандартів та норм. ПРН 16. Узагальнювати та аналізувати проблемні питання сучасного міжнародно-правового регулювання міжнародних правовідносин, пропонувати перспективні шляхи їх вирішення.

2.2. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ

Пререквізитом вивчення навчальної дисципліни відповідно до логіки освітньо-наукової програми є «Філософія правничої науки», яка формує необхідну методологічну основу для критичного осмислення міжнародно-правової доктрини, принципів та закономірностей розвитку права.

Постреквізитами є дисципліни «Сучасна міжнародно-правова доктрина (за профілем)», «Міжнародне співробітництво держав (наукові семінари)», «Міжнародно-правове забезпечення зовнішньоекономічної функції держави (наукові семінари)», «Національна та міжнародна правові системи».

2.3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Актуальні проблеми міжнародного публічного права»

Денна форма навчання

Назви тем та змістових модулів	Всього	Лекції	Семінарські заняття	Самостійна робота	Індивідуально-консультацій на робота
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. Актуальні міжнародно-правові проблеми сучасної системи міжнародного права					
ТЕМА 1. Актуальні проблеми застосування основних принципів міжнародного права: суверенітет, територіальна цілісність і самовизначення народів	10	1	1	8	0
ТЕМА 2. Актуальні проблеми міжнародної правосуб'єктності, державності та правового титулу на територію	10	1	1	8	0
ТЕМА 3. Актуальні проблеми взаємодії міжнародного та національного права в умовах європейської інтеграції	12	2	2	8	0
ТЕМА 4. Актуальні проблеми міжнародно-правової відповідальності держав і міжнародної безпеки	12	2	2	8	0
Всього за змістовим модулем І	**44**	**6**	**6**	**32**	**0**
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ. Актуальні проблеми окремих галузей сучасного міжнародного публічного права					
ТЕМА 5. Актуальні проблеми права міжнародних договорів: міжнародне податкове співробітництво та протидія зловживанню договірними нормами	9	2	2	5	0
ТЕМА 6. Актуальні проблеми права міжнародних організацій: ООН, колективна безпека, сталий розвиток та інновації	9	2	2	5	0
ТЕМА 7. Актуальні проблеми міжнародного кримінального права та відповідальності за міжнародні злочини	8	2	1	5	0
ТЕМА 8. Актуальні проблеми міжнародного гуманітарного права в умовах міжнародного збройного конфлікту	8	2	1	5	0
ТЕМА 9. Актуальні проблеми міжнародного захисту прав людини та міжнародного судочинства	12	2	2	6	2
Всього за змістовим модулем ІІ	**46**	**10**	**8**	**26**	**2**
УСЬОГО ГОДИН	**90**	**16**	**14**	**58**	**2**

2.4. РЕЙТИНГ-ПЛАН

Денна форма навчання

Години	Тема	Форма заняття та діяльності	Результати навчання	Максимальна кількість балів
1	ТЕМА 1. Актуальні проблеми застосування основних принципів міжнародного права: суверенітет, територіальна цілісність і самовизначення народів	Лекція	ПРН 2, 6, 7, 8, 14, 15, 16	0
1	Тема 1	Семінар	ПРН 2, 6, 7, 8, 14, 15, 16	2
8	Тема 1	Самостійна робота	ПРН 2, 6, 7, 8, 14, 15, 16	0
1	ТЕМА 2. Актуальні проблеми міжнародної правосуб'єктності, державності та правового титулу на територію	Лекція	ПРН 2, 6, 7, 8, 14, 15, 16	0
1	Тема 2	Семінар	ПРН 2, 6, 7, 8, 14, 15, 16	2
8	Тема 2	Самостійна робота	ПРН 2, 6, 7, 8, 14, 15, 16	0
2	ТЕМА 3. Актуальні проблеми взаємодії міжнародного та національного права в умовах європейської інтеграції	Лекція	ПРН 2, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 16	0
2	Тема 3	Семінар	ПРН 2, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 16	4
8	Тема 3	Самостійна робота	ПРН 2, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 16	0
2	ТЕМА 4. Актуальні проблеми міжнародно-правової відповідальності держав і міжнародної безпеки	Лекція	ПРН 2, 7, 8, 11, 14, 15, 16	0
2	Тема 4	Семінар	ПРН 2, 7, 8, 11, 14, 15, 16	4
8	Тема 4	Самостійна робота	ПРН 2, 7, 8, 11, 14, 15, 16	0
	Теми 1–4	Проміжний модульний контроль	ПРН 2, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 16	5
45	**Усього за змістовим модулем І**			**17**
2	ТЕМА 5. Актуальні проблеми права міжнародних договорів: міжнародне податкове співробітництво та протидія зловживанню договірними нормами	Лекція	ПРН 2, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 16	0

2	Тема 5	Семінар	ПРН 2, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 16	4
5	Тема 5	Самостійна робота	ПРН 2, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 16	0
2	ТЕМА 6. Актуальні проблеми права міжнародних організацій: ООН, колективна безпека, сталий розвиток та інновації	Лекція	ПРН 2, 7, 8, 14, 15, 16	0
2	Тема 6	Семінар	ПРН 2, 7, 8, 14, 15, 16	4
5	Тема 6	Самостійна робота	ПРН 2, 7, 8, 14, 15, 16	0
2	ТЕМА 7. Актуальні проблеми міжнародного кримінального права та відповідальності за міжнародні злочини	Лекція	ПРН 2, 7, 8, 11, 14, 15, 16	0
1	Тема 7	Семінар	ПРН 2, 7, 8, 11, 14, 15, 16	2
5	Тема 7	Самостійна робота	ПРН 2, 7, 8, 11, 14, 15, 16	0
2	ТЕМА 8. Актуальні проблеми міжнародного гуманітарного права в умовах міжнародного збройного конфлікту	Лекція	ПРН 2, 7, 8, 11, 14, 15, 16	0
1	Тема 8	Семінар	ПРН 2, 7, 8, 11, 14, 15, 16	2
5	Тема 8	Самостійна робота	ПРН 2, 7, 8, 11, 14, 15, 16	0
2	ТЕМА 9. Актуальні проблеми міжнародного захисту прав людини та міжнародного судочинства	Лекція	ПРН 2, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 16	0
2	Тема 9	Семінар	ПРН 2, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 16	4
6	Тема 9	Самостійна робота	ПРН 2, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 16	0
1	Тема 9	Індивідуально-консультаційна робота	ПРН 2, 7, 8, 11, 14, 15, 16	7
	Теми 5–9	Проміжний модульний контроль	ПРН 2, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 16	5
45	**Усього за змістовим модулем II**			**28**
	Комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE			**5**
	Підсумковий модульний контроль у формі екзамену			**50**
90	**Усього за курсом**			**100**

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль І. Актуальні міжнародно-правові проблеми сучасної системи міжнародного права

Тема 1. Актуальні проблеми застосування основних принципів міжнародного права: суверенітет, територіальна цілісність і самовизначення народів

План лекційного заняття:

1. Сучасна система основних принципів міжнародного права: нормативна природа, взаємозв'язок і проблема ієрархії.
2. Принцип суверенної рівності держав та межі здійснення державного суверенітету в умовах глобалізації.
3. Принцип незастосування сили або погрози силою та його значення для підтримання міжнародного правопорядку.
4. Територіальна цілісність, непорушність кордонів і заборона анексії. Правовий титул на територію та принцип ex injuria jus non oritur.
5. Право народів на самовизначення: внутрішній і зовнішній виміри, співвідношення із територіальною цілісністю держав.

План семінарського заняття:

1. Кодифікація основних принципів у Статуті ООН, Декларації 1970 р. та Гельсінському заключному акті 1975 р.
2. Правова кваліфікація агресії Російської Федерації проти України крізь призму принципів міжнародного права.
3. Самовизначення народів і територіальна цілісність: доктринальні підходи та сучасна міжнародна практика.
4. Правові аргументи щодо незаконності анексії та невизнання територіальних змін, здійснених із застосуванням сили.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти:

1. Підготувати порівняльну таблицю міжнародно-правових позицій щодо самовизначення в ситуаціях Косово, Криму та інших територіальних кейсів.
2. Опрацювати праці Л. Д. Тимченка і співавторів щодо території держави, суверенітету та самовизначення.

Питання для самоконтролю:

1. Які основні принципи міжнародного права мають імперативний характер?
2. Як співвідносяться територіальна цілісність держави і право народів на самовизначення?
3. Чому анексія не створює законного правового титулу на територію?
4. Які міжнародно-правові наслідки має обов'язок невизнання незаконної територіальної ситуації?

Рекомендована література:

Основна: [1]; [2]; [4];
Допоміжна: [2]; [5];
Інформаційні ресурси Інтернет: [2]; [10]; [11]; [12]; [23];
Міжнародні видання: [2]; [3]; [8]; [9].
Монографії: [1].

Тема 2. Актуальні проблеми міжнародної правосуб'єктності, державності та правового титулу на територію

План лекційного заняття:

1. Міжнародна правосуб'єктність у сучасній доктрині: критерії, обсяг і динаміка суб'єктного складу міжнародного права.
2. Державність як юридична категорія: критерії держави, визнання держав і урядів, декларативна та конститутивна теорії.

3. Міжнародна правосуб'єктність міжнародних організацій, Європейського Союзу та фізичної особи.
4. Континуїтет і правонаступництво держав. Невизнання незаконних територіальних змін.
5. Територія як елемент державності та об'єкт міжнародно-правового регулювання.

План семінарського заняття:

1. Практика Міжнародного Суду ООН щодо міжнародної правосуб'єктності міжнародних організацій.
2. Правосуб'єктність Європейського Союзу та її значення для правової взаємодії з Україною.
3. Правові наслідки визнання і невизнання держав та територіальних ситуацій.
4. Правовий титул на територію: історичні способи набуття території та їх сумісність із сучасним міжнародним правом.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти:

1. Проаналізувати Консультативний висновок МС ООН Reparation for Injuries (1949).
2. Підготувати огляд доктрини континуїтету держав у контексті окупації та анексії.

Питання для самоконтролю:

1. Які юридичні критерії державності є визначальними у сучасному міжнародному праві?
2. У чому полягає об'єктивна міжнародна правосуб'єктність міжнародної організації?
3. Чим правонаступництво відрізняється від континуїтету держави?
4. Які способи набуття території визнаються несумісними із сучасним міжнародним правом?

Рекомендована література:

Основна: [1]; [2]; [4];
Допоміжна: [7];
Інформаційні ресурси Інтернет: [2]; [3]; [10]; [11];
Міжнародні видання: [2]; [3]; [9].
Монографії: [1].

Тема 3. Актуальні проблеми взаємодії міжнародного та національного права в умовах європейської інтеграції

План лекційного заняття:

1. Моністичні, дуалістичні та сучасні інтегративні моделі співвідношення міжнародного і внутрішньодержавного права.
2. Міжнародні договори у правовій системі України. Безпосередня дія міжнародно-правових норм і питання само-виконуваності договорів.
3. Імплементація, трансформація, адаптація і гармонізація як форми реалізації міжнародних та європейських правових стандартів.
4. Європейська інтеграція України та вплив Угоди про асоціацію на національний правопорядок.
5. Судовий діалог: значення практики ЄСПЛ та Суду ЄС для національного правозастосування.

План семінарського заняття:

1. Стаття 9 Конституції України та практика застосування міжнародних договорів національними судами.
2. Співвідношення міжнародних зобов'язань України та національного законодавства у випадку колізії.
3. Гармонізація українського законодавства з acquis ЄС: межі та інструменти.
4. Практика Суду ЄС як орієнтир для тлумачення положень права ЄС у процесі інтеграції України.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти:

1. Підготувати аналітичну довідку про один із механізмів імплементації міжнародно-правових норм в Україні.

2. Проаналізувати наукові підходи Л. Д. Тимченка до співвідношення міжнародно-правових норм і конституційного правопорядку.

Питання для самоконтролю:

1. Чим імплементація відрізняється від адаптації та гармонізації законодавства?
2. Яке місце міжнародного договору в системі джерел права України?
3. Яке значення має практика Суду ЄС для європейської інтеграції України?
4. Як вирішується колізія між міжнародним зобов'язанням і нормою національного законодавства?

Рекомендована література:

Основна: [2]; [4];
Допоміжна: [1];
Інформаційні ресурси Інтернет: [1]; [5]; [9]; [18];
Міжнародні видання: [1]; [3].
Монографії: [1].

Тема 4. Актуальні проблеми міжнародно-правової відповідальності держав і міжнародної безпеки

План лекційного заняття:

1. Склад міжнародно-протиправного діяння та сучасні підходи до підстав міжнародно-правової відповідальності держав.
2. Атрибуція поведінки державі, обставини, що виключають протиправність, та наслідки серйозних порушень імперативних норм.
3. Форми відшкодування: реституція, компенсація, сатисфакція; гарантії неповторення.
4. Відповідальність держави як елемент міжнародної безпеки. Наслідки агресії та обов'язки третіх держав.
5. Репараційні механізми у контексті агресії проти України та співвідношення державної й індивідуальної відповідальності.

План семінарського заняття:

1. Застосування Статей КМП ООН про відповідальність держав до ситуації агресії проти України.
2. Атрибуція поведінки органів, осіб і груп державі: практичні проблеми.
3. Правові наслідки порушень jus cogens та зобов'язань erga omnes.
4. Міжнародні механізми репарацій і відшкодування шкоди, завданої міжнародно-протиправним діянням.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти:

1. Підготувати правовий висновок щодо одного з можливих міжнародних механізмів компенсації шкоди, завданої агресією РФ.
2. Опрацювати статтю L. D. Tymchenko, V. P. Kononenko, L. V. Novikova «State Responsibility for an Internationally Wrongful Act as a Guarantee of International Security».

Питання для самоконтролю:

1. Які елементи складають міжнародно-протиправне діяння держави?
2. Які умови атрибуції поведінки державі?
3. Які правові наслідки мають серйозні порушення імперативних норм?
4. Як співвідносяться міжнародна відповідальність держави та індивідуальна кримінальна відповідальність?

Рекомендована література:

Основна: [1]; [2]; [4];
Допоміжна: [2]; [6];
Інформаційні ресурси Інтернет: [2]; [14]; [23]; [24];
Міжнародні видання: [4]; [7].
Монографії: [1].

Змістовий модуль ІІ. Актуальні проблеми окремих галузей сучасного міжнародного публічного права

Тема 5. Актуальні проблеми права міжнародних договорів: міжнародне податкове співробітництво та протидія зловживанню договірними нормами

План лекційного заняття:

1. Сучасні проблеми укладення, тлумачення, дії та припинення міжнародних договорів. Віденська конвенція 1969 р. як основа договірного режиму.
2. Міжнародні договори про уникнення подвійного оподаткування як особливий вид міжнародних договорів: предмет, структура, механізми застосування.
3. Концепція фактичного (бенефіціарного) отримувача доходу та протидія treaty shopping у міжнародному податковому праві.
4. Проєкт OECD/G20 BEPS та Багатостороння конвенція MLI як інструменти протидії зловживанню міжнародними податковими договорами.
5. Адміністративне співробітництво, обмін податковою інформацією, стандарти ЄС (DAC, ATAD) та їх значення для України.

План семінарського заняття:

1. Тлумачення міжнародних договорів відповідно до статей 31–33 Віденської конвенції 1969 р.
2. Міжнародно-правова природа договорів про уникнення подвійного оподаткування та співвідношення з національним податковим законодавством.
3. Поняття beneficial owner у практиці застосування українських договорів про уникнення подвійного оподаткування.
4. Протидія ухиленню від сплати податків: розвиток податкового законодавства України в контексті гармонізації із законодавством Європейського Союзу.
5. Баланс фіскальних інтересів держави, міжнародної податкової прозорості та прав платника податків.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти:

1. Підготувати аналітичну матрицю «міжнародний стандарт – акт ЄС – норма законодавства України – напрям удосконалення» для одного з механізмів протидії ухиленню від оподаткування.
2. Опрацювати статті Л. Д. Тимченка з проблематики beneficial owner, вини у податкових правопорушеннях та неналежного використання договірних норм.

Питання для самоконтролю:

1. Які особливості тлумачення міжнародних податкових договорів?
2. Яке значення має концепція beneficial owner для протидії treaty shopping?
3. Яка юридична природа стандартів BEPS і механізму MLI?
4. Які акти ЄС є ключовими для адміністративного співробітництва та протидії ухиленню від оподаткування?
5. Які напрями гармонізації українського податкового законодавства з правом ЄС є актуальними в цій сфері?

Рекомендована література:

Основна: [2]; [4];
Допоміжна: [3]; [4];
Інформаційні ресурси Інтернет: [8]; [9]; [13]; [19]; [20]; [21]; [22];
Міжнародні видання: [5].
Монографії: [1].

Тема 6. Актуальні проблеми права міжнародних організацій: ООН, колективна безпека, сталий розвиток та інновації

План лекційного заняття:

1. Міжнародні організації як інституційна основа сучасного міжнародного правопорядку: компетенція, правосуб'єктність, відповідальність.
2. Криза системи колективної безпеки ООН: право вето, агресія постійного члена Ради Безпеки та проблема ефективності.
3. Роль Генеральної Асамблеї ООН і механізму «Єдність заради миру» у підтриманні міжнародного миру та безпеки.
4. Взаємодія універсальних і регіональних організацій: ООН, ОБСЄ, Рада Європи, НАТО та ЄС.
5. Сталий розвиток, інновації, економічна та екологічна безпека як напрями сучасної діяльності міжнародних організацій.

План семінарського заняття:

1. Правові моделі реформування Ради Безпеки ООН.
2. Міжнародно-правові межі застосування права вето.
3. Роль міжнародних організацій у реагуванні на агресію проти України.
4. Концепція сталого розвитку та її взаємозв'язок із міжнародною безпекою й інноваціями.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти:

1. Проаналізувати «A New Agenda for Peace» Генерального секретаря ООН (2023) з позицій міжнародного права.
2. Опрацювати статтю Kononenko V., Tarakhonych T., Tymchenko L. «Sustainable Development, Innovation, and Security on the Pages of the Encyclopedia of International Law».

Питання для самоконтролю:

1. Які основні прояви кризи системи колективної безпеки ООН?
2. Чи може Генеральна Асамблея ООН компенсувати блокування Ради Безпеки?
3. Які міжнародно-правові механізми взаємодії універсальних і регіональних організацій?
4. Як сталий розвиток пов'язаний із міжнародною та економічною безпекою?

Рекомендована література:

Основна: [1]; [2]; [4];
Допоміжна: [2];
Інформаційні ресурси Інтернет: [2]; [6]; [10]; [24];
Міжнародні видання: [6]; [7].
Монографії: [1].

Тема 7. Актуальні проблеми міжнародного кримінального права та відповідальності за міжнародні злочини

План лекційного заняття:

1. Сучасна система міжнародних злочинів: геноцид, злочини проти людяності, воєнні злочини, злочин агресії.
2. Юрисдикція Міжнародного кримінального суду: предметна, персональна, територіальна та часова юрисдикція.
3. Принцип комплементарності та взаємодія міжнародної і національної кримінальної юстиції.
4. Імунітети посадових осіб і міжнародна кримінальна відповідальність.
5. Проблема юрисдикції щодо злочину агресії проти України та моделі спеціального трибуналу.

План семінарського заняття:

1. Кваліфікація міжнародних злочинів, пов'язаних із російсько-українським збройним конфліктом.
2. Допустимість справи в МКС і принцип комплементарності.
3. Юрисдикційні та імунітетні проблеми притягнення до відповідальності за злочин агресії.
4. Міжнародне співробітництво держав із МКС.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти:

1. Підготувати case note щодо одного рішення або ордера МКС, релевантного для ситуації в Україні.
2. Порівняти правові моделі створення спеціального трибуналу щодо злочину агресії.

Питання для самоконтролю:

1. Які елементи відрізняють міжнародні злочини від інших міжнародних правопорушень?
2. У чому полягає принцип комплементарності МКС?
3. Які проблеми виникають у зв'язку з імунітетами вищих посадових осіб?
4. Які правові моделі можливі для переслідування злочину агресії проти України?

Рекомендована література:

Основна: [4]; [7];
Допоміжна: [6];
Інформаційні ресурси Інтернет: [4]; [15]; [23];
Міжнародні видання: [1].
Монографії: [1].

Тема 8. Актуальні проблеми міжнародного гуманітарного права в умовах міжнародного збройного конфлікту

План лекційного заняття:

1. Сфера застосування міжнародного гуманітарного права та класифікація міжнародних і неміжнародних збройних конфліктів.
2. Принципи розрізнення, пропорційності та запобіжних заходів під час ведення воєнних дій.
3. Захист цивільного населення, військовополонених, медичного персоналу, культурних цінностей і критичної інфраструктури.
4. Правовий режим окупації, переміщення цивільного населення та депортація дітей.
5. Співвідношення міжнародного гуманітарного права і міжнародного права прав людини.

План семінарського заняття:

1. Застосування Женевських конвенцій 1949 р. і Додаткового протоколу I до російсько-українського міжнародного збройного конфлікту.
2. Юридична кваліфікація нападів на цивільні об'єкти та об'єкти критичної інфраструктури.
3. Окупація території та обов'язки держави-окупанта.
4. Міжнародні механізми документування і розслідування серйозних порушень МГП.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти:

1. Підготувати правову кваліфікацію одного фактичного сценарію порушення міжнародного гуманітарного права.
2. Проаналізувати співвідношення МГП і Європейської конвенції з прав людини в умовах міжнародного збройного конфлікту.

Питання для самоконтролю:

1. Як визначається міжнародний характер збройного конфлікту?
2. У чому зміст принципів розрізнення і пропорційності?
3. Які основні обов'язки держави-окупанта?
4. Як співвідносяться міжнародне гуманітарне право та міжнародне право прав людини?

Рекомендована література:

Основна: [5]; [6];
Допоміжна: [6];
Інформаційні ресурси Інтернет: [7]; [16]; [17];
Міжнародні видання: [1].
Монографії: [1].

Тема 9. Актуальні проблеми міжнародного захисту прав людини та міжнародного судочинства

План лекційного заняття:

1. Універсальні та регіональні системи захисту прав людини: сучасні тенденції і проблеми ефективності.
2. Екстратериторіальна дія міжнародних договорів з прав людини та позитивні зобов'язання держав.
3. Мирне вирішення міжнародних спорів і роль міжнародних судових установ у розвитку міжнародного права.
4. Юрисдикція Міжнародного Суду ООН та Європейського суду з прав людини у справах, пов'язаних з Україною.
5. Обов'язковість і виконання рішень міжнародних судів; політико-правові аспекти міжнародного правосуддя.

План семінарського заняття:

1. Механізми захисту прав людини в системі ООН і Раді Європи.
2. Екстратериторіальна юрисдикція ЄСПЛ у ситуаціях збройного конфлікту та окупації.
3. Юрисдикційні підстави у справах України проти Російської Федерації в міжнародних судах.
4. Політичні аспекти діяльності міжнародних та наднаціональних судів: межі судового активізму і значення прецедентної практики.

Індивідуально-консультаційна робота:

1. Підготувати індивідуальну науково-аналітичну роботу на тему **«Роль міжнародних судових установ у розвитку сучасного міжнародного права та забезпеченні міжнародного захисту прав людини»**. На основі практики Міжнародного Суду ООН, Європейського суду з прав людини та Суду Європейського Союзу визначити сучасні тенденції міжнародного судочинства, проблеми юрисдикції та виконання судових рішень, а також оцінити вплив міжнародної судової практики на формування і розвиток міжнародно-правових норм.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти:

1. Підготувати case note щодо рішення Міжнародного Суду ООН або ЄСПЛ у справі за участю України.
2. Опрацювати працю Л. Д. Тимченка та В. П. Кононенка «Політичні аспекти діяльності Суду ЄС».

Питання для самоконтролю:

1. Які форми згоди держав на юрисдикцію Міжнародного Суду ООН?
2. Коли міжнародний договір з прав людини може застосовуватися екстратериторіально?
3. Які проблеми виникають у сфері виконання рішень міжнародних судів?
4. Чи є міжнародна судова практика джерелом міжнародного права?

Рекомендована література:

Основна: [8]; [9]; [10];
Допоміжна: [1]; [5];
Інформаційні ресурси Інтернет: [2]; [3]; [5]; [17]; [18];
Міжнародні видання: [1]; [4].
Монографії: [1]; [2].

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100- бальної системи оцінювання, представлено в табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Розподіл балів в межах семінарського заняття

Критерії оцінювання	Кіл-ть балів
В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.	4
Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.	3
В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань	2
Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.	1
Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.	0

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100 - бальної системи оцінюється від 0 до 4 балів, повинен включати обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі ДПУ MOODLE (максимально 5 балів). Виконання самостійної роботи, як правило, оцінюється під час проведення контактного заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться письмово.

Критерії оцінювання контрольних робіт.

Формою проміжного поточного контролю є контрольна робота, яка проводиться у письмовій формі оцінюється від 0 до 5 балів.

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Таблиця 4.2

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	2
Тестовий блок	3
Всього	5

Критерії оцінювання індивідуально-консультаційної роботи.

Індивідуальна робота здійснюється у формі реферату, презентації, проєкту і оцінюється від 0 до 7 балів.

Таблиця 4.3

Шкала оцінювання індивідуально-консультаційної роботи здобувачів вищої освіти

Кіл-ть балів	Критерії оцінювання
7	Послідовність, логічність написання реферату, а також підготовка презентації та, відповідно, його захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками.
5	Послідовність, логічність написання реферату, але без презентації.
0	Не написано реферат та не зроблено презентацію по ньому.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 100 балів) та екзамену (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі екзамену.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку (табл.4.4):

Відповідність підсумкової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Таблиця 4.4

Сума балів за 100 бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
			Екзамен, курсова робота, практика	Залік
90-100	A	відмінно	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	добре	
70-79	C	добре		
60-69	D	задовільно	задовільно	
50-59	E	достатньо		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу		

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів навчання здійснюється за допомогою індивідуального та фронтального усного опитування, проблемних дискусій, аналізу міжнародно-правових кейсів, письмових аналітичних завдань, модульних контрольних робіт, комп'ютерного тестування в системі MOODLE, перевірки наукових есе та аналітичних записок, презентації результатів

міні-досліджень, підготовки правових висновків, аналізу міжнародної судової практики та підсумкового контролю у формі екзамену.

Для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня пріоритет має оцінювання здатності формулювати дослідницьку проблему, добирати належну джерельну базу, критично оцінювати доктрину, інтерпретувати міжнародно-правові норми, аргументувати правову позицію та пропонувати науково обґрунтовані шляхи вирішення проблеми.

6. ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль проводиться у формі усного та письмового опитування, участі у наукових дискусіях, виконання аналітичних завдань, модульних контрольних робіт і тестування. Завдання на модульний контроль містять теоретичні та проблемно-аналітичні питання. Екзамен передбачає теоретичне питання, проблемно-аналітичне завдання та/або тестові завдання.

6.1. Перелік питань до поточного контролю

Змістовий модуль І

1. Сучасний міжнародний правопорядок: поняття, структура та тенденції трансформації.
2. Система й юридична природа основних принципів міжнародного права.
3. Принцип суверенної рівності держав у сучасному міжнародному праві.
4. Принцип незастосування сили або погрози силою та його сучасне тлумачення.
5. Територіальна цілісність, непорушність кордонів і заборона анексії.
6. Право народів на самовизначення та межі його реалізації.
7. Правовий титул на територію та принцип *ex injuria jus non oritur*.
8. Міжнародна правосуб'єктність держави: поняття та критерії.
9. Визнання держав і урядів: сучасні теорії та практика.
10. Міжнародна правосуб'єктність міжнародних організацій.
11. Міжнародна правосуб'єктність Європейського Союзу та фізичної особи.
12. Континуїтет і правонаступництво держав.
13. Моністична і дуалістична концепції співвідношення міжнародного та національного права.
14. Місце міжнародних договорів у правовій системі України.
15. Імплементація міжнародно-правових норм у національне законодавство.
16. Адаптація та гармонізація законодавства України у процесі європейської інтеграції.
17. Практика Суду ЄС та її значення для правової інтеграції України.
18. Поняття і підстави міжнародно-правової відповідальності держав.
19. Атрибуція поведінки державі в міжнародному праві.
20. Обставини, що виключають протиправність міжнародного діяння.
21. Форми відшкодування шкоди в міжнародному праві.
22. Серйозні порушення імперативних норм і наслідки для третіх держав.
23. Міжнародно-правова відповідальність за агресію проти України.

Змістовий модуль ІІ

24. Сучасні проблеми тлумачення міжнародних договорів.
25. Правова природа міжнародних договорів про уникнення подвійного оподаткування.
26. Концепція *beneficial owner* у міжнародних податкових договорах.
27. *Treaty shopping* та міжнародно-правові механізми протидії зловживанню договірними нормами.
28. Проєкт OECD/G20 BEPS: міжнародно-правове значення і вплив на національне законодавство.
29. Багатостороння конвенція MLI як інструмент зміни мережі міжнародних податкових договорів.
30. Адміністративне співробітництво та обмін податковою інформацією в ЄС.
31. Директива 2011/16/ЄС (DAC) та її значення для гармонізації законодавства України.
32. Протидія ухиленню від сплати податків: розвиток законодавства України в контексті гармонізації із законодавством ЄС.
33. Міжнародні організації як суб'єкти міжнародного права.

34. Криза системи колективної безпеки ООН.
35. Право вето в Раді Безпеки ООН: юридична природа і сучасні проблеми.
36. Механізм «Єдність заради миру» та роль Генеральної Асамблеї ООН.
37. Сталий розвиток, інновації та безпека як взаємопов'язані напрями міжнародного співробітництва.
38. Поняття й система міжнародних злочинів.
39. Юрисдикція Міжнародного кримінального суду.
40. Принцип комплементарності міжнародної кримінальної юстиції.
41. Міжнародно-правові проблеми переслідування злочину агресії.
42. Сфера застосування та принципи міжнародного гуманітарного права.
43. Класифікація міжнародних і неміжнародних збройних конфліктів.
44. Захист цивільного населення та цивільних об'єктів у міжнародному гуманітарному праві.
45. Правовий режим окупації.
46. Співвідношення міжнародного гуманітарного права і міжнародного права прав людини.
47. Універсальні та регіональні механізми захисту прав людини.
48. Екстратериторіальна дія міжнародних договорів з прав людини.
49. Юрисдикція Міжнародного Суду ООН і форми згоди держав.
50. Обов'язковість та виконання рішень міжнародних судів.
51. Міжнародна судова практика як фактор розвитку міжнародного права.
52. Політико-правові аспекти діяльності Суду ЄС та інших міжнародних судових установ.

6.2. Перелік питань до підсумкового контролю

1. Сучасний міжнародний правопорядок: основні характеристики та напрями розвитку.
2. Основні принципи міжнародного права: система, зміст і юридичне значення.
3. Суверенна рівність держав як фундаментальний принцип сучасного міжнародного права.
4. Заборона застосування сили та погрози силою: сучасні підходи до змісту і меж застосування.
5. Принцип територіальної цілісності держав та міжнародно-правова заборона анексії.
6. Самовизначення народів у сучасному міжнародному праві: зміст і проблеми реалізації.
7. Правові підстави набуття території та значення принципу *ex injuria jus non oritur*.
8. Критерії державності та особливості міжнародної правосуб'єктності держав.
9. Інститут міжнародно-правового визнання держав і урядів у сучасній практиці.
10. Правосуб'єктність міжнародних організацій та межі їх міжнародної правоздатності.
11. Особливості міжнародної правосуб'єктності Європейського Союзу та індивіда.
12. Проблеми континуїтету та правонаступництва держав у міжнародному праві.
13. Основні концепції взаємодії міжнародного і внутрішньодержавного права.
14. Міжнародні договори як складова національної правової системи України.
15. Форми та механізми реалізації міжнародно-правових норм у законодавстві України.
16. Європейська інтеграція України: адаптація, наближення та гармонізація законодавства.
17. Роль практики Суду Європейського Союзу у процесах правової інтеграції України.
18. Міжнародна відповідальність держав: умови виникнення та юридичні підстави.
19. Правила атрибуції поведінки державі у праві міжнародної відповідальності.
20. Підстави та умови виключення міжнародної протиправності діяння.
21. Форми репарації та відновлення порушених міжнародно-правових зобов'язань.
22. Наслідки серйозного порушення імперативних норм загального міжнародного права.
23. Міжнародно-правові наслідки агресії Російської Федерації проти України.
24. Проблеми застосування сучасних підходів до тлумачення міжнародних договорів.

25. Міжнародно-правові особливості договорів у сфері уникнення подвійного оподаткування.
26. Зміст і практика застосування концепції *beneficial owner* у міжнародному податковому праві.
27. Проблема *treaty shopping* і правові засоби запобігання зловживанню міжнародними податковими угодами.
28. Ініціатива OECD/G20 BEPS та її значення для розвитку міжнародного податкового співробітництва.
29. Конвенція MLI та її роль у реформуванні системи двосторонніх податкових договорів.
30. Механізми адміністративної взаємодії та обміну податковою інформацією у праві ЄС.
31. Директива 2011/16/ЄС та перспективи врахування її положень у законодавстві України.
32. Європейські правові стандарти протидії ухиленню від оподаткування та їх імплементація в Україні.
33. Міжнародні організації: правова природа, компетенція та міжнародна правосуб'єктність.
34. Сучасні виклики функціонуванню системи колективної безпеки Організації Об'єднаних Націй.
35. Право вето постійних членів Ради Безпеки ООН та проблеми його реалізації.
36. Резолюція «Єдність заради миру» як правовий механізм діяльності Генеральної Асамблеї ООН.
37. Взаємозв'язок сталого розвитку, інновацій, міжнародної співпраці та безпеки.
38. Міжнародні злочини: поняття, види та особливості правової кваліфікації.
39. Предметна, територіальна та персональна юрисдикція Міжнародного кримінального суду.
40. Комплементарність як принцип взаємодії Міжнародного кримінального суду і національних юрисдикцій.
41. Сучасні міжнародно-правові механізми притягнення до відповідальності за злочин агресії.
42. Межі застосування та основоположні принципи міжнародного гуманітарного права.
43. Критерії розмежування міжнародних та неміжнародних збройних конфліктів.
44. Міжнародно-правові гарантії захисту цивільного населення та цивільної інфраструктури.
45. Міжнародно-правовий режим тимчасово окупованих територій.
46. Взаємодія норм міжнародного гуманітарного права та міжнародного права прав людини під час збройних конфліктів.
47. Система універсальних і регіональних механізмів міжнародного захисту прав людини.
48. Проблема екстратериторіальної юрисдикції держав у сфері міжнародного захисту прав людини.
49. Підстави юрисдикції Міжнародного Суду ООН та способи вираження згоди держав.
50. Юридична сила рішень міжнародних судових установ та проблеми їх виконання.
51. Значення рішень міжнародних судів для тлумачення і розвитку норм міжнародного права.
52. Діяльність Суду Європейського Союзу та інших міжнародних судових органів: сучасні політико-правові проблеми.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Войціховський А. В. Міжнародне право : підручник. Харків : Харківський національний університет внутрішніх справ, 2020. 544 с.

2. Мицик В. В., Бурменський М. В., Буткевич О. В. та ін. Міжнародне публічне право : підручник : у 2 т. / за ред. В. В. Мицика. Харків : Право, 2019. Т. 1. Основи теорії. 416 с.

3. Сироїд Т. Л. Міжнародне публічне право : підручник. Харків : Право, 2020. 648 с.

4. Міжнародне публічне право: основи теорії : навчально-методичний посібник / Х. Н. Бехруз, С. С. Андрейченко, М. В. Грушко та ін. Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. 252 с.

5. Міжнародно-правове регулювання збройних конфліктів : навчально-методичний посібник / К. В. Громовенко, М. В. Грушко, К. В. Мануїлова. Одеса : Видавництво «Юридика», 2023. 132 с.

6. Алієв Р. В., Ануфрієв М. І., Бортняк В. А. Міжнародне гуманітарне право. Особливості застосування в умовах збройної агресії РФ проти України : підручник. Київ : Професіонал, 2023. 598 с.

7. Гутник В. Міжнародний кримінальний суд : навчальний посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2023. 194 с.

8. Права людини у міжнародному праві : підручник / за заг. ред. А. В. Войціховського. Харків : Планета-Принт, 2021. 404 с.

9. Манукян В. І. Європейський суд з прав людини: теорія, принципи, практика. Київ : Норма права, 2023. 596 с.

10. Наливайко Л., Максакова Р. Міжнародне судочинство : навч. посіб. Дніпро : ДДУВС, 2022. 304 с.

Допоміжна

1. Тимченко Л. Д., Кононенко В. П. Політичні аспекти діяльності Суду ЄС. Право України. 2021. № 11. С. 178–196.

2. Тимченко Л. Д., Кононенко В. П. Процесуальна реалізація гарантій безпеки України та захисту її інтересів. Право України. 2021. № 1. С. 229–245.

3. Тимченко Л. Д., Селезень П. О. Концепція вини в податковому правопорушенні через призму судової практики Канади. Знання європейського права. 2021. № 5. С. 63–67. DOI: 10.32837/chern.v0i5.282.

4. Кармаліта М. В., Тимченко Л. Д. Реформування інституту вини у податкових правопорушеннях: баланс приватного та публічного інтересу. Взаємодія публічного та приватного права: сучасні проблеми та виклики : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 25-й річниці Конституції України, Київ, 22 червня 2021 р.

5. Юрійчук Є., Опінко С. Діяльність зовнішньополітичних органів влади України в ООН і міжнародних судах щодо протидії російській гібридній агресії. Історико-політичні проблеми сучасного світу. 2021. Т. 43. С. 117–135.

6. Волощук О. Т. Відповідальність РФ за агресію та інші міжнародні злочини проти України в контексті проблеми виконання рішень міжнародних судів. Знання європейського права. 2022. № 2. С. 126–130. URL: https://doi.org/10.32837/chern.v0i2.359.

7. Банчук-Петросова О. В. Дипломатія у механізмі врегулювання міжнародних територіальних спорів. Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти. 2021. № 5. С. 9–21.

8. Чухрай Н. Специфіка міжнародних конфліктів у контексті їх правового регулювання. Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. 2023. № 2 (16). С. 77–91. URL: https://doi.org/10.29038/2524-2679-2023-02-77-91.

Інформаційні ресурси Інтернет

1. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/.

2. Офіційний веб-сайт Організації Об'єднаних Націй. URL: https://www.un.org/.

3. Офіційний веб-сайт Міжнародного Суду ООН. URL: https://www.icj-cij.org/.

4. Офіційний веб-сайт Міжнародного кримінального суду. URL: https://www.icc-cpi.int/.

5. Офіційний веб-сайт Суду Європейського Союзу (CURIA). URL: https://curia.europa.eu/.

6. Офіційний веб-сайт Організації з безпеки і співробітництва в Європі. URL: https://www.osce.org/.

7. Офіційний веб-сайт Міжнародного Комітету Червоного Хреста. URL: https://www.icrc.org/.

8. Офіційний веб-сайт ОЕСР (Tax). URL: https://www.oecd.org/tax/.

9. EUR-Lex – доступ до права Європейського Союзу. URL: https://eur-lex.europa.eu/.

10. Статут Організації Об'єднаних Націй 1945 р. URL: https://www.un.org/en/about-us/un-charter/.

11. Декларація про принципи міжнародного права, що стосуються дружніх відносин і співробітництва між державами відповідно до Статуту ООН . Резолюція Генеральної Асамблеї ООН 2625 (XXV) від 24.10.1970. URL: https://docs.un.org/A/RES/2625(XXV).

12. Заключний акт Наради з безпеки і співробітництва в Європі 1975 р. URL: https://www.osce.org/helsinki-final-act.

13. Віденська конвенція про право міжнародних договорів 1969 р. URL: https://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/conventions/1_1_1969.pdf.

14. International Law Commission. Articles on Responsibility of States for Internationally Wrongful Acts. 2001. URL: https://legal.un.org/ilc/texts/instruments/english/draft_articles/9_6_2001.pdf.

15. Римський статут Міжнародного кримінального суду 1998 р. URL: https://www.icc-cpi.int/sites/default/files/Publications/Rome-Statute.pdf.

16. Женевські конвенції про захист жертв війни 1949 р. та Додаткові протоколи 1977 р. URL: https://ihl-databases.icrc.org/en/ihl-treaties/treaties-and-states-parties.

17. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р. URL: https://www.echr.coe.int/documents/d/echr/convention_ENG.

18. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, 2014 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text.

19. OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project. Action 6: Preventing the Granting of Treaty Benefits in Inappropriate Circumstances. 2015. URL: https://www.oecd.org/tax/beps/.

20. Multilateral Convention to Implement Tax Treaty Related Measures to Prevent Base Erosion and Profit Shifting (MLI), 2016. URL: https://www.oecd.org/tax/treaties/multilateral-convention-to-implement-tax-treaty-related-measures-to-prevent-beps.htm.

21. Council Directive 2011/16/EU of 15 February 2011 on administrative cooperation in the field of taxation (DAC, зі змінами станом на вересень 2023 р.). URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32011L0016.

22. Council Directive (EU) 2016/1164 of 12 July 2016 laying down rules against tax avoidance practices (ATAD). URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32016L1164.

23. Резолюції Генеральної Асамблеї ООН серії ES-11 щодо агресії проти України (2022–2023). URL: https://www.un.org/en/ga/sessions/emergency11th/.

24. United Nations. Our Common Agenda. Policy Brief 9: A New Agenda for Peace. July 2023. URL: https://www.un.org/sites/un2.un.org/files/our-common-agenda-policy-brief-new-agenda-for-peace-en.pdf.

Міжнародні видання

1. Shaw M. N. International Law. 9th ed. Cambridge : Cambridge University Press, 2021. P. 123

2. Kononenko V., Tymchenko L. The Legitimacy of Acquisition of State Territory. Juridical Tribune. 2020. Vol. 10, No. 1. P. 149–161.

3. Kononenko V., Tymchenko L. Territory of State as Indivisible Whole and the Norms of Constitution. Juridical Tribune. 2021. Vol. 11, No. 3. P. 497–508.

4. Tymchenko L. D., Kononenko V. P., Novikova L. V. State Responsibility for an Internationally Wrongful Act as a Guarantee of International Security. Irpin Law Journal. 2021. Issue 3 (7). P. 147–154. DOI: 10.33244/2617-4154.3(7).2021.147-154.

5. Tymchenko L., Selezen P. The Concept of Beneficial Owner in Application of the Ukrainian Double Taxation Treaties. Juridica International. 2016. Vol. 24. P. 55–62. DOI: 10.12697/JI.2016.24.06.

6. Kononenko V., Tarakhonych T., Tymchenko L. Sustainable Development, Innovation, and Security on the Pages of the Encyclopedia of International Law. Science and Innovation. 2022. Vol. 18, No. 1. P. 124–133. DOI: 10.15407/scine18.01.124.

7. Tymchenko L. D., Kononenko V. P. Sustainable Finance and Security in the Context of EU Policy. Irpin Law Journal. 2022. Issue 2 (9). P. 57–66. DOI: 10.33244/2617-4154.2(9).2022.57-66.

8. Tymchenko L., Kononenko V., Tarakhonych T. Political and Legal Aspects of the Right of Peoples to Self-determination in the Light of Russian Aggression against Ukraine (Modern View). European Studies – The Review of European Law, Economics and Politics. 2022. Vol. 9, Issue 2. P. 62–79. DOI: 10.2478/eustu-2022-0014.

9. Kononenko V., Tarakhonych T., Tymchenko L. Title to Territory in Europa in the Context of the Russian-Ukrainian Armed Conflict: Methods, Illegal Claims and Legal Assessments. European Studies – The Review of European Law, Economics and Politics. 2023. Vol. 10, Issue 1. P. 133–156. DOI: 10.2478/eustu-2023-0006.

Монографії

1. Міжнародне право та євроінтеграційні перспективи України: сучасні виклики : колективна монографія / Х. Н. Бехруз, М. Р. Аракелян, С. С. Андрейченко та ін. Одеса, 2023. 498 с.

2. Арбітражне врегулювання міжнародних спорів : монографія / І. В. Гринчак. Харків : Право, 2020. 226 с.

8. ЛИСТ МОНІТОРИНГУ ТА ДОДАТКИ

ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗГЛЯНУТО ТА
СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри
від ____ 20___ №___

Навчальний рік	Дата засідання кафедри розробника	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП